

DOI: <https://doi.org/10.34137/jilses.1192884>

Geliş Tarihi: 21.10.2022

Received: 21.10.2022

Kabul Tarihi:30.12.2022

Accepted: 30.12.2022

Makale Türü: *Araştırma Makalesi*

Research Type: *Research Article*

Yerli, M. S. (2022). Velilerin BİLSEM'e Yönelik Algıları-Kahta Bilssem Örneği. *The Journal of International Lingual Social and Educational Sciences*, 8(2), 110-117. DOI: 10.34137/jilses.1192884

Velilerin BİLSEM'e Yönelik Algıları-Kahta Bilssem Örneği

Mahmut Serkan YERLİ¹

Öz

Bu araştırmada Bilim ve Sanat Merkezini yeni kazanan öğrencilerin ailelerinin BİLSEM'le ilgili algılarını metaforlar yoluyla ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Ortaya çıkan sonuçların eğitim düzeyi ve cinsiyet açısından farklılaşp farklılaşmadığı incelenmiştir. Araştırmanın çalışma grubu 2022-2023 eğitim öğretim yılında Kahta BİLSEM'i yeni kazanan 27 özel yetenekli öğrencinin velileri oluşturmaktadır. Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim (fenomonoloji) deseni kullanılmıştır. Veriler araştırmacı tarafından oluşturulan görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Veliler BİLSEM'e yönelik 23 adet metafor üretmişlerdir. BİLSEM ile ilgili üretilen metaforlar, Destek Veren-Rehber, Öğretirken Eğlendiren, Keşfedici ve Araştıran temaları altında toplanmıştır. BİLSEM Program Yapısına en uygun tema olarak Destek Veren-Rehber teması görülmüştür. Velilerin BİLSEM ile ilgili ürettikleri metaforlar incelendiğinde; eğitim düzeyi açısından farklılık gösterdiği cinsiyet açısından ise farklılık göstermediği görülmüştür. Ortaya çıkan bulgular doğrultusunda; BİLSEM program yapısının doğru anlaşılması adına velilere yönelik rehberlik faaliyetlerinin yürütülmesi ve yürütülen rehberlik faaliyetlerinde ailelerin eğitim düzeyinin göz önüne alınması önerilerinde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bilim ve Sanat Merkezi, veli algısı, metafor.

BİLSEM Perceptions of the Parents-Kahta Bilssem Example

Abstract

In this research, it is aimed to reveal the perceptions of the parents of the newly admitted students of the Kahta Science and Art Center about BILSEM through metaphors. It was examined whether the results differed in terms of education level and gender. The study group of the research consists of 27 parents of students who have just been excepted Kahta BILSEM in the 2022-2023 academic year. In this study, phenomenology design, one of the qualitative research methods, was used. Data were collected using a semi-structured interview form developed by the researcher. With the study, the parents produced 23 metaphors for BILSEM. The metaphors produced about BILSEM were grouped under the themes of Supporting-Guide, Entertaining While Teaching, Discoverer and Researcher. Supporting-Guide Theme was seen as the most suitable theme for BILSEM Program Structure. When the metaphors produced by the parents about BILSEM were examined in terms of education level, it was seen that there were differences. When the metaphors produced by the parents about BILSEM were examined in terms of gender, it was seen that there was no difference. In line with the findings; It has been suggested that the guidance activities carried out for the parents are very important for the correct understanding of the BILSEM program structure and that the education level of the parents should be taken into account in the guidance activities.

Key words: Science and Art Center, parent perception, metaphor.

¹MEB, syerli77@hotmail.com, 0000-0003-3837-6276

Giriş

Belli bir amacı gerçekleştirmek için açılan kurumların tüm paydaşlar tarafından doğru anlaşılması önem arz etmektedir (Akbaşlı ve Diş, 2019). Özel yetenekli olarak tanılanan öğrencilerin destek eğitimi gördüğü Bilim ve Sanat Merkezlerinin (BİLSEM) fonksiyonunun veli, öğretmen ve çevre tarafından doğru anlaşılması önem arz etmektedir. BİLSEM’lerin yanlış algılanması bu kurumdan farklı beklentilerin oluşmasına yol açmaktadır (Ünsal vd. 2019). Özel yetenekli öğrencilerin var olan potansiyellerini ortaya koyabilmesi için özel yetenek kavramının aileler ve öğretmenler tarafından doğru anlaşılması önemlidir (Bildiren, 2018). “Özel yetenekli çocukların eğitim ve gelişimi üzerinde anne babaların önemli bir işlevi vardır” (Karakuş, 2011:129). Bu anlamda BİLSEM’lerin aileler tarafından nasıl algılandığı BİLSEM’deki eğitim programını da olumlu veya olumsuz etkileyebilmektedir.

BİLSEM’lerde özel yetenekli olarak tanılanan öğrencilerin ilgi ve yeteneklerinin küçük yaşlardan itibaren ortaya çıkarılması amaçlanır, var olan kapasitelerini erken yaşlardan itibaren fark etmelerini sağlamaya çalışılır (MEB, 2022). Erken yaşlardan itibaren yeteneklerin fark edilmesi önemlidir. Fark edilen yetenekler onun geleceği hakkında sağlıklı karar almasını sağlar. Özel yetenekli öğrencinin geleceği için doğru kararlar alması onun bütün hayatını etkileyen bir durumdur, bu anlamda BİLSEM’ler eğitimde uzak hedefleri de gerçekleştirmeye çalışır (MEB ORGM, 2019).

Yapılan araştırmalarda toplumların %2’lik bir kesiminin özel yetenekli oldukları söylenmektedir (Özsoy, 2014). Özel yetenekli insanların var olan kapasitelerinin en üst düzeyde kullanılması hem birey için hem de toplum için önemlidir. Tarih boyunca da özel yetenekli insanların bu özelliklerinden faydalanılmaya çalışılmıştır. Örneğin Osmanlı döneminde açılan zeki çocukların devlet adamı olarak yetişmesini sağlayan bir kurum olan Enderun bu kurumlardan biridir. Tarih boyunca bu ve benzeri kurumlar olmuştur (Sak, 2016). Günümüzde fen liseleri, güzel sanatlar liseleri gibi okullar ve BİLSEM’ler bu amaçla açılan eğitim kurumlarıdır (Bal, 2020).

Özel yetenekli öğrenciler daha hızlı öğrenir, olgu ve olaylara daha geniş bir bakış açısıyla bakar, olayları daha derinlemesine incelemeyi sever, yeni ve farklı fikirleri vardır, yaşatlarından daha ileri bir zeka düzeyine sahiptirler. Onlar için hazırlanan programların onlara hitap eden düzeyde olması beklenir (Sak, 2016). Özel yetenekli öğrenciler için BİLSEM’lerde çerçeve programlar vardır, BİLSEM’ler kendi durumlarına ve öğrencilerin durumlarına göre programı yapılandırır ve öğretmen programı öğrencinin hızına, seviyesine göre ayarlar (MEB ORGM, 2017).

BİLSEM’lerde verilen eğitimler 5 aşamalı bir program dahilinde yürütülür. Uyum, Destek, Bireysel Yetenekleri Farkettirme (BYF), Özel Yetenekleri Geliştirme (ÖYG) ve Proje dönemi olmak üzere 5 aşamalı bir program yapısı vardır. Bu program Piramitsel Programlama Yaklaşımı olarak adlandırılabilir. Piramitsel yaklaşım ilk yıllarda geniş tabanlı konuların yer aldığı giderek uzmanlaşmanın olduğu bir yaklaşımdır (Demirel, 2020). Üstün yetenekli öğrenci üst programa geçtikçe ilgi ve yetenekleri doğrultusunda daha fazla çalışma içine girer, proje döneminde ise kendi başına bir ürün, eser veya proje ortaya koyması beklenir. Bu bağlamda BİLSEM’ler üstün yetenekli öğrenciye ilgi ve yetenekleri doğrultusunda destek eğitimi veren kurumlardır (BİLSEM Yönergesi, 2022).

Bu araştırmada BİLSEM’i yeni kazanan öğrencilerin ailelerinin BİLSEM’le ilgili algılarını metaforlar yoluyla öğrenme amaçlanmıştır. Metaforlar karmaşık kavram ve olguların açıklanmasında kullanılan bir araçtır, bilinen bir şey üzerinden bilinmeyen şeyleri anlatmaktır (Semerci, 2007). Metafor kelimesi dilimizde yeni ama çok sık kullanılan bir kavramdır. Yunanca “Metapherein” kelimesinden türemiştir. Meta değiştirmek, Pherein’de katlanmak anlamındadır (Levine, 2005). Eğitimde kavram ve olguların anlatılmasında metafor kullanımı sık tercih edilen bir yöntemdir.

Yapılan literatür taramasında BİLSEM’le ilgili çeşitli metafor çalışmalarına rastlanmıştır. Sarıtaş, Şahin ve Çatalbaş (2019), “Velilerin gözüyle BİLSEM” adlı araştırmada velilerin bilssem ile ilgili görüşlerini ortaya çıkarmaya yönelik nitel bir çalışma yapmışlardır. 10 veli ile yapılan görüşmede BİLSEM’li olmak, BİLSEM’in katkıları, BİLSEM’e yönelik sorunlar ve BİLSEM’e yönelik öneriler başlıkları altında dört tema oluşturmuşlardır. Aslan ve Doğan (2016), “Üstün Yetenekli Öğrencilerin Devam Ettikleri Okulları İle Bilim ve Sanat Merkezine İlişkin Metaforik Alguları: Karşılaştırmalı Durum Çalışması”nda üstün yetenekli öğrencilerin BİLSEM’i nasıl algıladıklarını anlamaya yönelik nitel bir çalışma yapmışlardır. 47 öğrenci ile yürütülen çalışmada öğrencilerin farklı metaforlar ürettiği ifade edilmiştir. Bilim ve sanat merkezini rahatlatıcı, heyecan verici ve gelişmişlik ile ilgili metaforlar ürettikleri ifade edilmiştir. Açar, Kaya ve Güneş (2017), “Özel gereksinimli bireyler hakkındaki görüşlere ilişkin metafor çalışması” yapmıştır. Çapan (2010) çalışmasında öğretmen adaylarının üstün yetenekli öğrencilere yönelik metaforik algılarının incelendiği nitel bir çalışma yapmıştır. Çalışmanın bulgularında öğretmen adaylarının ürettikleri 128 metafor 13 kategori altında toplanmıştır. Ortaya çıkan kategoriler incelendiğinde üstün yetenekli öğrencilerin desteğe ihtiyaç duydukları vurgulanmaktadır. Öğretmen adaylarının çoğunluğunun üstün yetenekli öğrencilerin gelişiminde öğretmenlerin sorumlulukları olduğunu belirttikleri ifade edilmiştir.

BİLSEM’ler her sene öğrenci tanılama sürecinde sınıf öğretmenlerine yönelik bilgilendirme toplantıları yapmaktadır. Bu süreçte öğretmenler öğrencileri BİLSEM için aday göstermektedir. Ailelerin de talepleri doğrultusunda öğrenciler aday gösterilebilmektedir. Bu açıdan aday gösterme sürecinde ailelerin BİLSEM hakkında bilgi sahibi olması önemlidir, sürecin daha sağlıklı yürütülmesini sağlar.

Problem Durumu

BİLSEM’lerin program yapısının veliler tarafından doğru anlaşılması BİLSEM’den yanlış beklentilerin oluşmasına yol açmıştır. BİLSEM’ler veliler tarafından bir dersane, okul veya eğlence yeri gibi görülebilmektedir, bu durum BİLSEM’de yürütülen eğitim programının yapısını etkileyebilmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada Bilim ve Sanat Merkezini yeni kazanan öğrencilerin velilerinin Bilim ve Sanat Merkezine yönelik algılarının ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Bu amaç kapsamında aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

1. Özel yetenekli öğrencilerin ailelerinin BİLSEM’e yönelik metaforları nelerdir?
2. BİLSEM ile ilgili üretilen metaforlar hangi temalar altında şekillenmiştir?
3. BİLSEM ile ilgili velilerin ürettikleri metaforlar eğitim düzeyi açısından farklılık göstermekte midir?
4. BİLSEM ile ilgili velilerin ürettikleri metaforlar cinsiyet açısından farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Bu bölümde; araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, veri analizi ve geçerlik ve güvenirlik ile ilgili çalışmalara yer verilmiştir.

Araştırmanın Modeli

Bilim ve Sanat Merkezini yeni kazanan öğrencilerin velilerinin BİLSEM algılarını anlamaya yönelik yapılan bu çalışmada yorumlayıcı felsefeye dayanan nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim deseni kullanılmıştır. Olgubilim farkında olduğumuz fakat ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara dayanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Anlamını bildiğimiz ama tam kavrayamadığımız durumlarda bu desen uygun bir zemin oluşturur.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2022-2023 eğitim öğretim yılında BİLSEM’i yeni kazanan 27 öğrencinin velileri oluşturmaktadır. Katılan velilerin 13’ü kadın ve 14’ü erkek katılımcıdır. Velilerin eğitim düzeyi 3 ilköğretim mezunu, 5 lise mezunu, 1 ön lisans mezunu, 15 lisans mezunu, 2 yüksek lisans mezunu ve 1 doktora mezunu şeklindedir. Velilerin cinsiyet ve eğitim durumu Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1.

Katılımcıların Cinsiyete Göre Eğitim Düzeyi

Katılımcı	Eğitim Düzeyi
<i>Erkek Katılımcı</i>	
1	İlkokul
3	Lise
0	Ön lisans
8	Lisans
1	Yüksek Lisans
1	Doktora
<i>Kadın Katılımcı</i>	
2	İlkokul
2	Lise
1	Ön lisans
7	Lisans
1	Yüksek Lisans
0	Doktora
27	

Veri Toplama Araçları

Bilim ve Sanat Merkezini yeni kazanan öğrencilerin velilerinin BİLSEM algısını anlamaya yönelik yapılan bu araştırma için geliştirilen görüşme formu kullanılarak veri toplanmıştır. Formda velilerin eğitim durumu ve

cinsiyet bilgileri de yer almıştır. “Bilsem.....’a benzemektedir, çünkü.....
.....’dır” şeklinde hazırlanan görüşme Formu ile cevaplar elektronik ortamda alınmıştır.

Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Geçerlik çalışması veri toplama araçlarına yönelik yapılan çalışmalardır. Bu çalışmada veriler Görüşme Formu ile toplanmıştır. Görüşme Formunun oluşturulmasında Anadolu Üniversitesi ve Gazi Üniversitesinden eğitim bilimleri alanında 2 uzmanın görüşüne başvurulmuştur. Literatür taraması yapılarak daha önce bu konuda yapılmış çalışmalarda kullanılan formlar incelenmiştir.

Güvenirlik çalışmaları, veri toplama araçları ile toplanan verilerin güvenilirliği ile ilgili bir durumdur. Güvenirliği sağlama adına şu çalışmalar yapılmıştır; metaforların doğru temalar altında toplanıp toplanmadığı yönünde 2 uzmandan görüş alınmıştır, Ortaya çıkan temalarla ilgili bazı velilerle tekrar görüşme yapılarak temaların doğruluğu yönünde bilgi teyidi yapılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmadan elde edilen veriler anlam bakımından benzerlikleri düşünülerek sınıflanmıştır. Sınıflamalar yapılırken tablolar oluşturulmuştur. Ortaya çıkan temalarla ilgili uzman görüşü alınmıştır. Katılımcıların sorulara verdikleri cevaplardaki yorumlar incelenmiştir ve katılımcı onayı alınmıştır. Katılımcı onayı ortaya çıkan sonuçlardan emin olmak için yapılır (Glessne, 2015).

Bulgular

Bu araştırmada BİLSEM’İ yeni kazanan, özel yetenekli olarak tanımlanan öğrencilerin velilerinin BİLSEM ile ilgili algılarını anlamaya çalışılmıştır. Metaforların cinsiyet ve eğitim düzeyi açısından ne düzeyde farklılaştığı ortaya konmaya çalışılmıştır. Toplanan cevaplar ve yüzdeler dilimleri aşağıda Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. *Velilerin Bilsem İle ilgili Geliştirdikleri Metaforlar*

Metaforlar	Katılımcı Sayısı	Yüzdeler Dilim
Laboratuvar	1	3,70
Kurs	2	7,40
Yuva	1	3,70
Maden Ocağı	1	3,70
Kişisel Gelişim Merkezi	1	3,70
Ekstra Besin	1	3,70
Balon	1	3,70
Eğlence	1	3,70
Su	1	3,70
Mum	1	3,70
Özel Eğitim	1	3,70
Teleskop	1	3,70
Ay	1	3,70
Eğlenceli okul	2	7,40
Güneş	1	3,70
Sarrafi	1	3,70
Gökkuşakğı	1	3,70
Çiçek	1	3,70
Deniz Feneri	1	3,70
Nasa	1	3,70
Pusula	2	7,40
Deneyap	1	3,70
Ayakkabı	1	3,70
Fikrim Yok	1	3,70
Toplam 24	27	100,00

Tablo 2’de Araştırmaya katılan 27 veli 23 adet metafor üretmiştir. Kurs, eğlenceli okul ve pusula metaforlarının 2’şer katılımcı tarafından oluşturulduğu görülmüştür. 1 kişi “fikrim yok” şeklinde cevap vermiştir.

Velilerin BİLSEM ile ilgili ürettikleri metaforlar ile ilgili 4 tema üretilmiştir. Bunlar; Destek Veren, Rehber, Öğretirken Eğlendiren, Keşfedici ve Araştıran temalarıdır. Bu temalar ve temaları oluşturan metaforlar Tablo 3’de sunulmuştur.

Tablo 3. Ortaya Çıkan Temalar

1.Tema Destek Veren, Rehber	2.Tema Öğretirken Eğlendiren	3.Tema Keşfedici	4.Tema Araştıran
Ayakkabı	Eğlenceli Okul	Maden	Laboratuvar
Yuva	Eğlenceli Okul	Çiçek	Deneyap
Ekstra Besin	Eğlence	Su	NASA
Balon		Ay	Gökkuşağı
Mum		Güneş	Teleskop
Özel Eğitim		Sarraf	
Kurs			
Kurs			
Deniz Feneri			
Pusula			
Pusula			
Kişisel Gelişim Merkezi			
12	3	6	5

Tablo 3 incelendiğinde metaforların 4 tema altında olduğu görülmektedir. Destek Veren-Rehber teması 12 metafordan, Öğretirken Eğlendiren teması 3 metafordan, Keşfedici Teması 6 metafordan ve Araştıran Teması 5 metafordan oluşmuştur. Oluşan temaların yüzdelik oranları aşağıda Tablo 4’de sunulmuştur.

Tablo 4. Temaların Yüzdelik Oranları

Temalar	Katılımcı Sayısı	Yüzde Oranı
Destek Veren, Rehber	12	44,44
Öğretirken Eğlendiren	3	11,11
Keşfedici	6	22,22
Araştıran	5	18,51
Fikrim Yok	1	3,70
Toplam	27	100

Tablo 4 incelendiğinde temaların, Destek Veren-Rehber teması % 44,44 Öğretirken Eğlendiren teması %11,11, Keşfedici teması %22,22 ve Araştıran teması %18,51 oranlara sahip oldukları görülmektedir. En yüksek oranın %44,44 oranı ile Destek Veren-Rehber teması altında olduğu görülmektedir. En düşük oranın %11,11 oranı ile öğretirken Eğlendiren teması altında olduğu görülmektedir.

Temaların cinsiyet ve eğitim durumu açısından durumları aşağıda Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5. Temaların Cinsiyet ve Eğitim Durumu Açısından Dağılımı

		Destek Veren, Rehber	Öğretirken Eğlendiren	Keşfedici	Araştıran
İlkokul	Erkek	1			
Lise	Erkek		1		1
Önlisans	Erkek				
Lisans	Erkek	4		4	1
Y.Lisans	Erkek				1
Doktora	Erkek	1			
İlkokul	Kadın		2		
Lise	Kadın	2			
Önlisans	Kadın			1	
Lisans	Kadın	3		1	2
Y.Lisans	Kadın	1			
Doktora	Kadın				
Toplam		12	3	6	5

Tablo 5 incelendiğinde velilerin BİLSEM ile ilgili ürettikleri metaforların oluşturduğu temaların cinsiyete göre dağılımında benzerlik olduğu görülmektedir. Eğitim düzeyi açısından incelendiğinde Öğretirken eğlendiren teması ilkökul ve lise eğitim düzeyine sahip veliler tarafından oluşturulduğu dikkat çekmektedir. Destek Veren-Rehber temasının lise, lisans, Y.Lisans ve Doktora düzeyinde eğitime sahip veliler tarafından oluşturulduğu görülmektedir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada BİLSEM’i yeni kazanan öğrencilerin velilerinin BİLSEM algıları metaforlar yoluyla anlaşılmaya çalışılmıştır. Bu araştırmadan şu sonuçlara ulaşılmıştır.

Araştırma kapsamında 2022-2023 eğitim öğretim yılında Kahta BİLSEM’i yeni kazanan 27 öğrencinin velisinden görüş alınmıştır. Veliler BİLSEM’e yönelik 23 adet metafor üretmişlerdir. BİLSEM ile ilgili üretilen metaforlar, Destek Veren-Rehber, Öğretirken Eğlendiren, Keşfedici ve Araştıran temaları altında toplanmıştır.

MEB (2022), BİLSEM Yönergesi incelendiğinde rehberlik hizmetlerinin aday gösterme sürecinde ve öğrencinin eğitimi süresince sürekli yapılması gerektiği görülmektedir. Sarıtaş, Şahin ve Çatalbaş (2019), ‘Velilerin Gözüyle BİLSEM’ adlı çalışmalarında velilerin kendilerine BİLSEM’in işleyişi ve çocuklarıyla ilgili olarak yeterince bilgilendirme yapılmadığını ifade ettiklerini söylemişlerdir. Bu açıdan yürütülecek rehberlik faaliyetleri önem arz etmektedir.

Oluşan 4 tema incelendiğinde Destek Veren-Rehber temasının BİLSEM eğitim programına en uygun tema olduğu görülmektedir. Diğer temalarında BİLSEM yapısından çok uzak olduğu söylenemez.

Velilerin BİLSEM ile ilgili ürettikleri metaforlar eğitim düzeyi açısından incelendiğinde farklılık gösterdiği görülmektedir. 1.tema olarak belirlenen Destek veren, rehber teması altında üretilen metaforların eğitim düzeyi lisans ve lisansüstü eğitim mezunu veliler tarafından oluşturulduğu görülmektedir. Bu anlamda eğitim düzeyi ile BİLSEM’i doğru algılama arasında doğrusal ilişki olduğu söylenebilir.

Velilerin BİLSEM ile ilgili ürettikleri metaforlar cinsiyet açısından incelendiğinde farklılık göstermediği görülmüştür.

Ortaya çıkan sonuçlar doğrultusunda şu önerilerde bulunulabilir; BİLSEM’lerin amacı yürütülecek rehberlik faaliyetleri ile velilere doğru bir şekilde aktarılmalıdır. Yürütülen rehberlik faaliyetlerinde ailelerin eğitim düzeyi göz önünde bulundurulmalıdır.

Kaynakça

- Açar, D.,Kaya, G. ve Güneş, G. (2017). Özel gereksinimli bireyler hakkındaki görüşlere ilişkin metafor çalışması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 16 (62), 935-944. Doi: 10.17755/Esosder.284397
- Akbaşlı, S.,& Diş, O. (2019). Öğretmen görüşlerine göre okul-aile işbirliğinin okul ortamına yararları. *Electronic Turkish Studies*, 14(7). 3598-3613. Doi:10.29228/TurkishStudies.37834

- Aslan, H., & Doğan, Ü. (2016). Üstün yetenekli öğrencilerin devam ettikleri okulları ile Bilim ve Sanat Merkezine ilişkin metaforik algıları: karşılaştırmalı durum çalışması. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(2), 335-350.
- Bal, R. (2020). Türkiye’de ilk Fen Lisesinin açılış süreci, bilimsel gelişmeler ve değerlendirmeler. *Kesit Akademi Dergisi*, 6(25), 481-496. Retrieved From <https://Dergipark.Org.Tr/En/Pub/Kesitakademi/Issue/59177/849577>
- Bildiren, A. (2018). *Üstün yetenekli çocuklar*. (4. Baskı). Ankara: Pegem Akademi
- Çapan, B.A. (2010). Öğretmen adaylarının üstün yetenekli öğrencilere ilişkin metaforik algıları. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(12), 140-154.
- Demirel, Ö. (2020). *Eğitimde program geliştirme kuramdan uygulamaya*. Ankara: Pegem Akademi
- Glessne, C. (2015). *Nitel Araştırmaya Giriş*. Ankara: Anı Yayıncılık
- Ünsal, S., Çetin, A., & Yoğurtçu, M. (2019). Üstün yetenekli öğrenci velilerinin Bilim ve Sanat Merkezinden beklentileri ve karşılanma düzeyleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(4), 1306-1321.
- Karakus, F. (2014). Üstün yetenekli çocukları olan anne babaların çocuklarının eğitimine yönelik algıları. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(1), 289-304.
- Karakuş, F. (2011). Üstün Yetenekli Çocukların Anne Babalarının Karşılaştıkları Güçlükler. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6 (1), 127-144. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/mersinefd/issue/17373/181423>
- Levine, Pm (2005). Metaphors and Images of Classrooms. *Kappa Delta Pi Rekort*. 41 (4), 172-175.
- MEB. ORGM, (2019). *Özel yetenekli öğrencim var*. Ankara: Gökçe Ofset
- MEB. ORGM, (2017). *Beni anlayan özel yetenekli çocuğum var*. Ankara
- MEB. (2022). Bilim ve Sanat Merkezleri yönergesi. *Tebliğler Dergisi*
- Özsoy, Y. (2014). Bilim ve Sanat Merkezi öğrenci, öğretmen ve velilerinin üstün yetenekli öğrenci kavramına ilişkin metaforları. *Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 74-87.
- Sak, U. (2016). *Üstün Zekalılar*. (5.Baskı). Ankara: Vize Basın Yayın.
- Semerci, Ç. (2007). "Program geliştirme" kavramına ilişkin metaforlarla yeni ilköğretim programlarına farklı bir bakış. *Sosyal Bilimler Dergisi/Journal Of Social Sciences*, 31(2).
- Sarıtaş, E., Şahin, Ü., & Çatalbaş, G. (2019). Velilerin gözüyle Bilsen. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 7(1), 114-133. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/enad/issue/43049/521338>
- Yıldırım, A.ve Şimşek, H. (2018). *Nitel araştırma yöntemleri*. Ankara. (11.Baskı). Seçkin Yayıncılık.

Extended Abstract

In this research, it is aimed to reveal the perceptions of the parents of the newly admitted students towards the Science and Art Center through metaphors. Metaphors are a tool used to explain complex concepts and phenomena, to tell unknown things through something known (Semerci, 2007).

In the literature review, various metaphor studies related to BILSEM were found. It is thought that this study, which will be conducted to understand the perceptions of BILSEM parents towards BILSEM, will increase the effectiveness of the guidance activities carried out in BILSEM. BILSEMs can be seen as a classroom, school or entertainment place by parents, which may affect the quality of the education program carried out in BILSEM.

Qualitative research method based on interpretive philosophy was used in this research, which was conducted to understand the perceptions of BILSEM of the parents of newly admitted students at the Science and Art Center. In this study, phenomenological design, one of the qualitative research methods, was used. The study group consists of the parents of 27 students who have been excepted BILSEM in the 2022-2023 academic year. 13 of the participating parents are female and 14 are male participants. The education level of the parents is 3 primary school graduates, 5 high school graduates, 1 associate degree graduate, 15 bachelor's degree, 2 master's degree and 1 doctorate graduate. Data were collected by using the interview form for this research, which was conducted to understand the perception of BILSEM of the parents of the newly admitted students in the Science and Art Center. Educational status and gender information of the parents were also included in the form. BILSEM.....'similar, because..... is The

answers of the Semi-Structured Form prepared in the form of The opinions of 2 experts from Anadolu University and Gazi University were sought. Themes were created by considering the common features of the metaphors that emerged in order to understand the metaphors of parents' BILSEM. The following studies have been carried out to ensure reliability. Opinions were received from 2 experts on whether the metaphors were gathered under the right themes, and a consensus was reached. Some parents were interviewed again about the themes that emerged and the information was confirmed about the correctness of the themes.

In this research, 4 themes related to the metaphors produced by parents about BILSEM were produced. These; The themes are Supporting, Guiding, Entertaining While Teaching, Exploring and Researching. The Supporting-Guide theme consisted of 12 metaphors, the Teaching Entertaining Theme consisted of 3 metaphors, the Discoverer Theme consisted of 6 metaphors, and the Researcher Theme consisted of 5 metaphors.

When Table 4 is examined, it is seen that the themes have the rates of Supporting-Guide Theme 44.44% Entertaining While Teaching 11.11%, Exploratory Theme 22.22% and Researcher Theme 18.51%. It is seen that the highest rate is under the supporter-guide contact with 44.44%. It is seen that the lowest rate is under the Entertaining Theme while teaching with 11.11%.

It is seen that there is a similarity in the distribution of the themes created by the metaphors produced by the parents about BILSEM by gender. When examined in terms of education level, it is noteworthy that the theme of entertaining while teaching was created by parents with primary and high school education. It is seen that the Supporter-Guide theme was created by parents with high school-undergraduate, graduate and doctoral education.

When the metaphors produced about BILSEM were examined in terms of education level, it was seen that there were differences. It is seen that the metaphors produced under the theme of Supporter and Guide, determined as the 1st theme, were created by parents with undergraduate and higher education level. In this sense, it can be said that there is a linear relationship between the level of education and the correct perception of BILSEM. Karakuş (2014), in the study of "The Perceptions of Parents with Gifted Children towards the Education of their Children", "However, when parents' perceptions of their educational status are examined, it is found that parents with graduate education perceive themselves as sufficient, followed by parents at high school and undergraduate level. similar findings were found.

When the metaphors produced by the parents about BILSEM were examined, it was seen that there was no difference in terms of gender.

In line with the results, the following suggestions can be made; The purpose of BILSEMs should be accurately conveyed to the parents, for this, the guidance activities for the parents and the BILSEM program structure should be explained in the nomination process. It should be brought to the attention of all stakeholders that BILSEMs are not regular schools, classrooms, study centers or academic success-oriented institutions. Guidance activities should be shaped by considering the education level of the families.